

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.750
Letna naročnina L. 3.500
Letna inozemstvo L. 4.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXV. - Štev. 41 (1273)

Gorica - četrtek, 18. oktobra 1973 - Trst

Posamezna številka L 80

Nameni rožnovenske pobožnosti

V mesecu oktobru smo, ko že od časov papeža Leona XIII. opravljamo po naših župnijah oktobrsko pobožnost svetega rožnega venca. Ena temeljnih verskih resnic je, da je božja milost za zveličanje neobhodno potrebna. Eden močnih, neusahljivih virov milosti je pa ravno molitev.

Sveto pismo stare in nove zaveze zgovorno spričuje o veličini in potrebi molitve. Največji molilec vseh časov je Jezus Kristus sam; za njim seveda blažena Devica Marija. V začetku svojega javnega delovanja se je Gospod za 40 dni umaknil v samoto, kjer se je postil in molil. Evangelisti pogosto poročajo, kako se je Jezus umaknil v samoto in molil, pa tudi to in ono noč prečul v molitvi. Pred važnejšimi dogodki je Kristus redno molil.

Kristusova Cerkev je vedno hodila po stopinjah svojega ustanovitelja Jezusa. Apostoli so se ob Mariji v molitvi pripravljali na prihod Sv. Duha. Ko je delo naraslo, so si poiskali sodelavce. Sebi so pridržali oznanjevanje božje besede in molitev. Po judovskem vzoru so se tudi prvi kristjani pogosto zbirali in bili stanoviti v nauku apostolov in bratski skupnosti, v lomljenju kruha in molitvah (Apd 2, 42). Vsak dan so se enodušno prihajali v tempelj (Apd 2, 46).

Molitev je bila poleg lomljenja kruha, odnosno evharistične daritve, vedno bistveni del krščanskega bogoslužja. Zgodaj so uvedli molitveno bogoslužje, ki je vedno ostalo uradna molitev Cerkev. Preproste ljudi so povabili k sodelovanju. Ker pa so bili psalmi za preproste in nepismene ljudi težki, so preprosti začeli ponavljati očenaše in zdravamarje in se ob njih spominjali pomembnejših dogodkov zgodovine našega odrešenja.

Češčenje Matere božje je bilo v katoliški Cerkvi vedno domače. Marija je pač najtesneje povezana z Jezusom. Kaj je bolj naravno, kot da nas Marija vodi k svojemu Sinu Jezusu? Cerkev zgodovinsko govori o težavah, skozi katere se je Cerkev prebijala. Pobožnost rožnega venca — s katero so se verne množice obračale k Materi božji po pomoč — je naklanjala večkrat izredno, naravno čudežno pomoč. Tako v boju z Albizani na južnem Francoskem, kasneje v hudih bojih proti Turkom pri Lepantu, pred Dunajem in drugod so kristjani čutili božjo pomoč po Marijini priprošnji.

Tako je papež Leon XIII. konec prejšnjega stoletja uvedel oktobrsko pobožnost in povabil verno krščansko ljudstvo, naj se z molitvijo rožnega venca obrne k Mariji, da s svojo materinsko priprošnjo obvaruje katoliški svet velikih sovražnih duhovnih tokov liberalizma, materializma, pozitivizma in scientizma, ki so ogrožali našo vero.

TEŽKI GREHI

Kdor z odprtimi očmi zasleduje dogajanja v svetu in Cerkvi, mora ob vsem tehničnem in znanstvenem napredku, ki ga pozdravljamo, opaziti strahotno moralno in versko propadanje. Ali so bile kdaj sile, ki se bore proti Bogu, nasilnejše, glasnejše kot danes? Zavračati Boga v imenu znanosti in napredka je danes moda. Ob tem je nerazumljivo, da se je tako razpaslo preklinjevanje, blatenje in umazano govorjenje proti Bogu. Pričakovati bi, da ljudje, ki v Boga ne verujejo, božjega imena sploh ne bodo niti omenjali.

Kljub višji civilizaciji moramo često beležiti porast barbarstva in težkih zločinov. Kdaj je svet doživel toliko gusarstva, ropov in umorov kot danes? Kdaj je bilo na svetu toliko mater detomorilk kot danes? Menda jih samo v Jugoslaviji vsak dan povprečno okoli 670 čisto legalno naredi splav, umori živo človeško bitje, ki ima pred Bogom in človeštvom vso pravico do življenja, pa ga mu rodna mati odreka. Tega niso sposobne najbolj krvooločne zveri.

Ko je bil izvršen na zemlji prvi bratomor, se je oglasil Bog in rekel Kajnu: »Glas krvi tvojega brata vpije k meni z zemlje. Zdaj torej bodi preklet, proč od

zemlje, ki je odprla svoja usta, da je sprejela iz tvoje roke kri tvojega brata« (1 Mojz 4, 10, 11). Koliko prekletstva pada danes na zemljo zaradi tako številne nedolžne prelite krvi.

V evangelijih najdemo hudo Jezusovo besedo: »Kdorkoli pohujša katerega teh malih, ki verujejo vame, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in ga vrgel v morje« (Mr 9, 42). Koliko je danes tega pohujševanja! Koliko greha se zgodi nad znanja in rasti željno mladino! Strahotna je odgovornost vseh tistih, ki imajo opravka z mladino vernih katoliških staršev, pa tej mladini govore, da ni Boga ne duše ne večnosti ne odgovornosti pred vsevednim Bogom za vsako našo misel, besedo in dejanje. In kaj naj šele rečemo, če lastni starši svojega otroka pohujšujejo!

Dovolj je razloga, da z oktobrsko pobožnostjo Bogu nekoliko zadoščujemo za tolike in tako težke grehe, s katerimi ljudje Boga žalijo, nedolžne pohujšujejo in za večno pogublajo. Papež je razglasil sveto leto, ki naj bo posvečeno spravi z Bogom, pomirjenju med ljudmi in vseh ravneh. Z molitvijo rožnega venca v omenjene namene bomo že uresničevali namene svetega leta.

NE POZABIMO NA MISIJONE

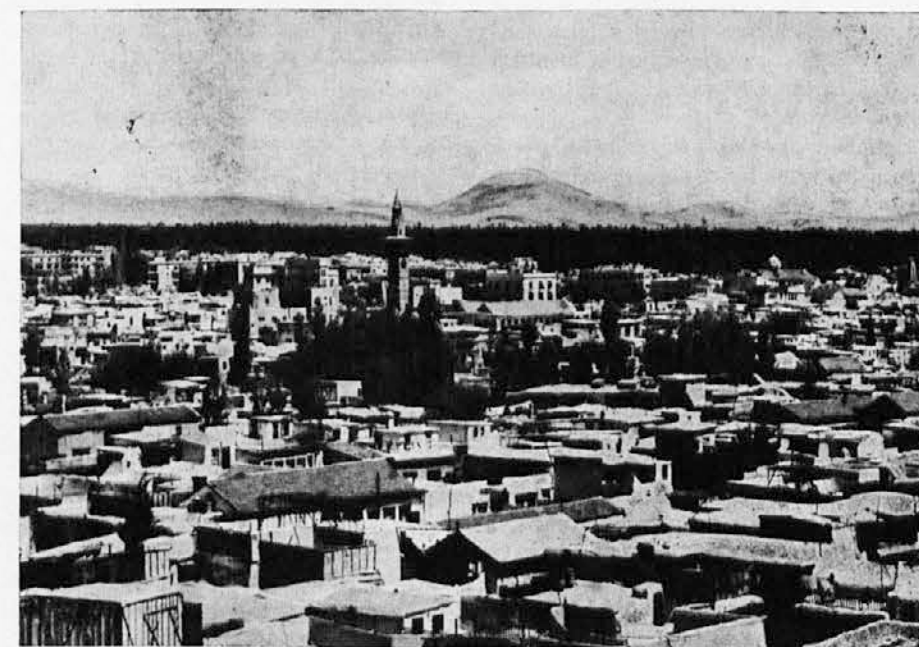
V ta mesec oktober pada tudi misijonska nedelja, ki nas spominja velike krščanske dolžnosti širiti Kristusovo evangelij med poganskimi narodi, ki se Kristus še niso približali. Preko dve tretjini človeštva, precej preko dveh milijard ljudi živi izven krščanstva. Tu ljudje še niso imeli priložnosti od blizu neposredno od misijonarjev slišati vest o Odrašeniku sveta. Vsak vernik je poklican, da sodeluje pri tem svetem delu.

Sveta Terezija Deteta Jezusa, katere spomin smo obhajali 1. oktobra, je dala čudovit zgled, kaj more storiti za misijone oseba, ki živi in molli za samostanskimi zidovi. S svojo molitvijo, vsakodnevnimi žrtvami je za misijone storila toliko, da jo je papež Pij XI. razglasil za zavetnico misijonov.

Misijonska misel se zadnji čas tudi med nami Slovenci krepi. Nekaj novih misijonarjev imamo, nekateri se še pripravljajo za delo v misijonskih deželah. Naši izbrani bratje in sestre iz novejšega časa delujejo na Madagaskarju, Zambiji, Togu. Seveda ne smemo pozabiti ostalih, ki žive v Indiji, Tajski, Formozi, na Japonskem in drugod. V dobi potrošniške družbe je delo za misijone odlično sredstvo notranjega prepoveda.

* * *

Molitev, v tem mesecu zlasti molitev rožnega venca je in bo ostala duhovna zveza z Bogom. Dokler res molimo in čutimo potrebo po molitvi, smo božji in nas brezbožni in pokvarjeni svet ne bo mogel potegniti v blato življenja.

Glavno mesto Sirije Damask je bilo v preteklih dneh cilj številnih izraelskih napadov iz zraka, ki niso prizadeli samo vojaških objektov, temveč tudi mestne četrti s civilnim prebivalstvom, česar svetovna javnost ni ravno prijazno sprejela

Amerika in Rusija posredno v spopadu

Četrta vojna med Izraelci in Arabci je dobila popolnoma novo lice: ne samo, da se mora mala trimilijonska judovska država, resnični David v svetopisemskem smislu otepati mogočnega Golijata, to je kljubovati osredotočenemu pritisku 120 milijonov prebivalcev arabskih držav kot so Sirija, Egipt, Irak, Jordanija, Saudska Arabija, Libija, Tunizija, Alžir in Maroko, temveč je posredno tudi v spopadu z mogočno Sovjetsko zvezo, ki je vzpostavila zračni most s Sirijo in si prizadeva, da sproti nadomešča v vojni izgubljeno orožje.

Po severnoameriških ugotovitvah so Sovjeti že izvršili 280 poletov, s katerimi so poslali v Sirijo okrog 4.000 ton vojaškega materiala. Sovjetska pomoč je tako masovna, da je severnoameriški predsednik Nixon smatral za potrebno, da zaradi ohranitve vojaškega ravnotežja na Bližnjem vzhodu odredi takojšnjo izdatno pomoč Izraelu. Ta pomoč naj bi bila tako obsežna, da bo Izrael prejel nadomestilo za vse orožje, tako letala kot tanke in topove, ki jih je do sedaj izgubil.

POLOŽAJ NA BOJIŠČIH

Četrta arabsko-izraelska vojna pomeni za Izraelce hud udarec na moralnem prestižu: ni jim namreč uspelo vojnega dogajanja usmeriti po svoji zamisli. Ob Šuškem prekopu je padla zadnja izraelska postojanka, ki je še kljubovala Egipčanom na vzhodnem obrežju; Egipčani nemoteno prehajajo čez prekop po pontonskih mostovih; bojna črta teče 10-20 km vzhodno od prekopa, Izraelci pa predvsem napade odbijajo. Pobuda je nedvomno na strani Egipčanov.

Na severni fronti so sredi preteklega tedna Izraelci vzeli pobudo krepko in svoje roke in imeli tudi lepe uspehe. Sirske čete so vrgli preko črte premirja iz leta 1967 ter začeli pohod v smeri sirske prestolnice Damask. Prišli so na razdaljo 35 km od Damaska, potem pa se je vse nekam zataknilo. Sircem so prišle na pomoč še čete iz Jordanije in Iraka, ki so okrepile južni bok severne fronte.

Danes že postaja jasno: Izrael ni zmožen ponoviti zmage iz leta 1967. Čeprav bi izšel na koncu iz boja zmagovit, bi vendarle bil ob svoj mit, ki si ga je znal priboriti

ti v prejšnjih treh spopadih. Za arabske države mnogo pomeni, da so razbile sloves o izraelski nepremagljivosti. Ze to, da so Egipčani uspeli vreči Izraelce proč od Sueškega prekopa, pomeni zanje moralno zmago; isto velja za Sirce, če bodo zmogli ustaviti Izraelce pred Damaskom.

Nasprotno pa bi premirje na novih položajih pomenilo za Izraelce vojaški poraz, ki ga bodo skušali v bodočnosti čimprej oprati. Kdor pozna njih samozavest in ponos, o tem ne dvomi. V tem pa so prav korenine novih spopadov in osnova novih napetosti.

Vedno bolj jasno postaja, da so Arabci in Izraelci pravzaprav le figure na svetovni šahovnici, kjer si skušata Sev. Amerika in Sovjetska zveza zadati druga druga odločilni udarec. Zaenkrat sta obe težili bolj na izenačenje položajev, toda če bo šlo Arabcem na vojnem polju preveč dobro, bo Sovjetom rasla bojevitost in želja Amerikance dokončno izriniti iz Sredozemlja.

PETROLEJSKI INTERESI

Seveda si Amerikanci tega ne smejo dovoliti. Sredozemlje in Bližnji vzhod s svojimi petrolejskimi vrelci sta zanje življenjskega pomena, še bolj pa za države Evropske gospodarske skupnosti.

Minister Toros v Trstu

Na obisku v Trstu se je minister za stike z deželami Mario Toros sestal s predstavnik Slovenke skupnosti in SDZ iz Gorice. Delegacija, ki so jo sestavljali dr. Stoka, dr. Paulin, dr. Mljač in dr. Harej, je imela razgovor z ministrom na sedežu deželnega sveta. Delegacija je ministra seznanila z osrednjimi vprašanji, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v Italiji. Podčrtala je potrebo, da se dá deželi Furlaniji-Juljski Benečiji večjo pristojnost na vseh področjih, predvsem na tistih, ki obsegajo problematiko slovenske narodne skupnosti.

Delegacija je nadalje prikazala ministru upravičeno zahtevo Slovenske skupnosti po uvedbi vsakodnevnega televizijskega programa v slovenskem jeziku. Na koncu je delegacija zaprosila ministra, naj intervirna pri vladi in v parlamentu za čimprejšnje izglasovanje globalnega zaščitnega zakona, ki sta ga Slovenska skupnost in SDZ vložili v deželnem svetu in v parlamentu.

Minister je izrazil zadovoljstvo, da se je srečal s predstavnik slovenske narodnosti skupine v Italiji in obljubil, da bo natančno proučil navedene probleme. Na željo delegacije je minister Toros zagotovil, da bo posredoval pri predsedniku vlade Rumorju za čimprejšnji sestanek med njim in slovenskim političnim predstavništvom.

„Avstrijska skupnost“ za pravico manjšinam

V Avstriji deluje posebna organizacija »Oesterreichische Gemeinschaft«, ki ima namen, da se poteguje za avstrijsko državno misel na krščanski podlagi. Pred kratkim je imela ta skupnost svoje zborovanje v Salzburgu. Razpravljali so o avstrijski politiki do njenih manjšin. Izdelali so štiri spomenice, katere so poslali državnim ustanovam in škofjski konferenci oz. posameznim škofijam. V njih je govor o problemu manjšinske šole na Koroškem, ki je za manjšino zelo nezadostna. Posebno odklanja »Avstrijska

Če bi petrolej iz arabskih držav prišel pod sovjetsko nadzorstvo, bi to povzročilo nenehen in težak gospodarski in politični pritisk na omenjene države.

Ze sedaj uporabi Zahodna Evropa 60 % petroleja iz Bližnjega vzhoda, Japonska celo 85 %. Sev. Amerika ga uvaža le 4 odstotke, toda če bo uporaba petroleja narasčala v sedanjem obsegu, ga bodo leta 1980 morale ZDA uvoziti že 50 %.

Vse to pa je spet postavka v korist Arabcev. Ker vedo, kako je Zahodna Evropa vezana na njih petrolej, so odločeni, da izvajajo pritisk na državnike tega področja. »Ali se odpoveste pomoči Izraelu ali pa boste ob petrolej« je danes njih orožje izsiljevanja.

Sev. Amerika se zaenkrat temu izsiljevanju še upira, medtem ko bi zahodnoevropske države že rade z Arabci napravile kak sporazum; zato pritiskajo na ZDA, naj se ne žene preveč za Izrael.

Kaj storiti? Sama Sev. Amerika je v precepu. Naj na račun petroleja žrtvuje svojo samostojno politiko in se podredi Sovjetom? Teško bi velesila kot je ZDA na to pristala. V tem je tudi razlog, da se je Nixon odločil za neomejeno pomoč Izraelu. Klin naj se izbije s klinom. In zato bo še naprej govorilo orožje.

skupnost« načelo prijave k dvojezičnemu pouku, kar označujejo za diskriminacijo; namesto prijave k slovenščini bi naj uvedli odjavo od pouka slovenščine. Poleg tega priporočajo večje zanimanje za študij slavistike in kulture jugovzhodnih narodov, kar bi bilo v interesu medčloveških odnosov. Povsem nezadostno označujejo tudi le 45-minutno oddajo na avstrijskem radiu v slovenščini.

V istem dokumentu pa izražajo zadovoljstvo nad dokumentom o sožitju med Nemci in Slovenci v krški škofiji ter o upoštevanju zadev avstrijskih manjšin pri vseavstrijski sinodi, katera je v pripravi. Tako poroča avstrijski Kathpress z Dunaja.

Protestno zborovanje nemških katoličanov

V soboto 6. oktobra so v Bonnu v Nemčiji organizirali veliko protestno zborovanje proti zakonitvi splava, ki ga je stavila v svoj program sedanja socialdemokratska vlada. Zborovanja se je udeležilo 35.000 ljudi. Prisotna sta bila tudi dva nemška kardinala in sicer nadškof iz Kölna kardinal Höffner in nadškof iz Münchna kardinal Döpfner.

Razni govorniki so poudarjali, da je javna oblast dolžna braniti življenje, zlasti življenje nedolžnih. Zelo odločen govor je imel predsednik nemške škofovske konference kardinal Döpfner. Med drugim je dejal, da tu ne gre le za različni svetovni nazor, kakor trdi kancler Willy Brandt, temveč gre za neizmerno več. Gre za človeško življenje, ki ima neprecenljivo vrednost tudi pri neozdravljivo bolnih in pri nerojenih. Se je dejal: »Naša družba postane nečloveška, če hoče žrtvovati človeško življenje iz osebnih ali socialnih interesov.«

Uprave bolnišnic, ki jih vodijo cerkvene ustanove, so se že odločile, da ne bodo izvajale splavov, če bo zakon o dovolitvi splava v prvih devetdesetih dneh nosečnosti izglasovan.

Josipu Terčonu v spomin

Kras nam ga je dal, Kras nam ga je vzel Josipa Terčona. Da je Kraševac in s tem Slovec, pokojni Terčon ni nikoli tajil ne pod staro Avstrijo, ko je komaj 18-leten moral služiti cesarju, ne pod fašistično Italijo, ko so ga na kvesturi zapisali med »nevarne elemente«, ne po vojni, ko je tudi OF in vsem komunistom povedal, da je demokrat in Slovec in je zato zapustil njih organizacije, četudi je med drugo svetovno vojno z njimi sodeloval kot toliko drugih Primorcev.

Pokojni Josip Terčon se je rodil v Nabrežini leta 1899 v stari in trdni družini, kjer je vladal pristen slovenski duh iz časov narodnega preporoda in slovenske edinosti. Temu duhu zvest je že kot mlad fant sodeloval pri prosvetnem delu v domači vasi. Tu je spoznal, kako važno je tako delo za ohranjanje slovenskega duha in narodne zavesti. Zato je po končani vojni leta 1945 bil med ustanovitelji zadruge Prosvetni dom - Nabrežina, ki je preuredila stare gostilniške prostore v prosvetno dvorano. Tu so bili prvi zametki prosvetnega dela po vojni v Nabrežini. In ostali so dolgo vrsto let tudi edini.

Toda narodna skupnost ne živi samo od prosvete. Zato je Josip Terčon pristopil tudi k politiki. S prijatelji dr. Josipom Agnelettom, dr. Abramom, inž. Sancinom in drugimi je ustanovil l. 1947 samostojno slovensko politično organizacijo Slovensko demokratsko zvezo, ki je izdajala svoje glasilo »Demokracija«. Tej slovenski stranki je ostal zvest vse življenje; sprva na njeni listi, pozneje na listi Slovenske skupnosti je kandidiral na vseh povojnih volitvah, zadnjič letos na deželni volitvah.

Leta 1952 je bil izvoljen za prvega slovenskega poveljnega župana v občini Devin-Nabrežina in jo uspešno vodil do leta 1956. V času njegovega županovanja so italijanske oblasti zasnoval načrt o naseljevanju istrskih beguncev na ozemlju nabrežinske občine. Terčon se je temu odločno uprl in ni hotel dati gradbenega dovoljenja. Zato ga je prefekt oziroma vladni komisar začasno odstavil za toliko časa, da je državni komisar na občini podpisal gradbeno dovoljenje. Josip Terčon je tako ohranil zavest, da je vse storil, da ne bi prišlo do umetnega raznarodovanja nabrežinske občine. Bil je pač Kraševac, ki se pred silo ne umakne.

Narodna skupnost potrebuje za svoj obstoj tudi gospodarsko bazo. V tem oziru je bil Josip Terčon uvaden mož. Sam gospodar dobro znane trgovine z železom v Nabrežini je hotel gospodarsko pomagati celotni soseski. Zaradi tega je z veseljem sodeloval pri Kmečki posojilnici sprva kot odbornik, pozneje kot njen predsednik. Ta denarni zavod je tako uspešno vodil, da je pod njegovim predstvom nabrežinska posojilnica postala uvaževanja vredna denarna ustanova v občini, ki bi jo lahko imenovali banka.

Na zadnjem obnem zboru posojilnice je odstopil kot njen predsednik. V priznanje za zasluge so ga izvolili za do smrtnega častnega predsednika. Josip Terčon je namreč čutil, da mu moči pešajo. Odkladal je raz sebe funkcije drugo za drugo. Srce mu je nagajalo in mu tudi prerano odpovedalo v sredo 10. oktobra.

Pogreb je bil naslednji dan v četrtek in se ga je udeležilo ogromno ljudstva ter številni zastopniki Slovenske skupnosti s Tržaškega. Od pokojnika so se ob grobu poslovili domači župnik Srečko Rejec, sedanji župan dr. Drago Legiša, dr. Branko Agneletto v imenu SDZ iz Trsta, dr. Drago

Stoka v imenu Slovenske skupnosti, Niko Kosmač, sotrpini na prvem tržaškem procesu.

Naj počiva v Bogu na svoji kraški zemlji, ki jo je tako ljubil. Njegovim otrokom naše sožalje.

K. H.

Srečanje z Vinkom Brunnom

Društvo slovenskih izobražencev nadaljuje s ponedeljkovimi večeri v prostorih v ul. Donizetti. Za prvi večer, ki je bil 8. t. m., je društvo povabilo pisatelja in vseučiliškega profesorja Vinka Brumna iz Buenos Airesa. Govoril je o življenju slovenske skupnosti v Argentini, predvsem v Buenos Airesu. Poslušalci so nato zastavljali številna vprašanja, da je bil večer zelo bogat in živahen.

Prihodnjic, tj. čez štirinajst dni, bo prof. Martin Jevnikar govoril o zamejski literaturi, člani Radijskega odra pa bodo brali odlomke nekaterih del.

Slovenske srednje šole v Gorici

Slovenska manjšina v goriški pokrajini ima na voljo štiri srednje šole, ki so vse v Gorici, in sicer: enotno srednjo šolo »I. Trinko« v ul. Randaccio, trgovsko petletno šolo, ki je sedaj v ulici Garzarolli, učiteljske »S. Gregorčič« v ul. Croce in gimnazijo-licej »P. Trubar« prav tako v ulici Croce.

Enotno srednjo šolo vodi že več let prof. Rožica Simčič Lojkova, na ostalih srednjih šolah pa se je letos vodstvo zamenjalo. Na učiteljske je prišel za rednega ravnatelja prof. Jože Seražin iz Trsta, na gimnazijo-licej pa prof. Boris Tomažič, ki je prav tako do sedaj poučeval v Trstu. S tem sta obe ti dve srednji šoli dobili vsaka svojega rednega ravnatelja, dočim je do letos bil vedno en ravnatelj za obe šoli.

Spremembe so tudi na trgovski šoli. Ravnateljico Lojkovo je nadomestil prof. M. Rožič, ki je lansko leto vodil obe višji slovenski srednji šoli v Gorici in še gimnazijo-licej »Stellini« v Vidmu. Letos je bil uradno dodeljen za ravnatelja slovenske trgovske šole. Tako imajo prvič v povojnih letih slovenske srednje šole v Gorici vsaka svojega ravnatelja. Mnenja smo, da je to lepa pridobitev za slovensko šolstvo v Gorici, kajti ni dvoma, da vsaka srednja šola potrebuje ravnatelja, ki naj se ji ves posveti. Za uspeh šole ni prav, da je ravnatelj »razdvojen«, kot se je dosegalo do sedaj.

Ravnatelje imamo, nimamo pa še rednega profesorskega zbora; posebno se čuti pomanjkanje usposobljenih profesorjev. Zaradi tega se v nekaterih razredih ni še začel redni pouk, ker niso še imenovani profesorji suplenti, ki bodo morali tudi letos nadomestiti manjkajoče redne profesorje. Upanje je, da bodo še v tem tednu imenovani vsi profesorji in da bo s prihodnjim tednom lahko stekel redni pouk na vseh srednjih šolah.

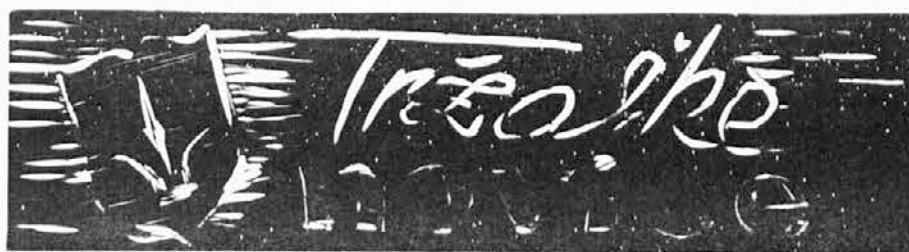
Število dijakov je naslednje: enotna srednja šola 288 dijakov (lani 285). Razdeljeni so na 13 razredov, kar je preveč, saj je v 1. in 2. letniku do 27 dijakov v enem razredu. To je absolutno preveč in bi bilo potrebno take razrede razpoloviti, kakor delajo na osnovnih šolah. Kajti enotna srednja šola je obvezna šola. Zato

zarja, Marte in Marije. V Betaniji, v družini omenjenih prijateljev, je Jezus kot človek preživel nekaj najlepših dni svojega življenja.

Evangelisti nam tako pristrčno govorijo o odnosih med Jezusom in prijatelji v Betaniji. Ko je Lazar zbolel, sta sestri sporočili Jezusu: »Glej, ta, ki ga ljubiš, je bolan.« Ko je prišel h grobu mrtega Lazara, se je Jezus zjokal, kot pravi evangelist Janez. Judje so tedaj govorili: »Glej-te, kako ga je ljubil« (Jan 11, 36).

Temu kraju prijateljstva je veljal torej naš prvi obisk v sredo 22. avgusta. Toda Lazarjev grob je težko pristopen. Globoko v zemlji so ga odkopali, poč stavbo, ki je danes mohamedanska mošeja. Do groba vodijo ozke in strme stopnice, v votlini groba je pa prostor silno tesen. Ker je bila pred nami že druga skupina romarjev, ki je stala ob vhodu v Lazarjev grob, smo se mi temu obisku odpovedali in se zadovoljili z obiskom katoliške cerkve, ki stoji blizu mošeje in je posvečena sv. Lazarju.

Ko smo znova zasedli avtobus, smo pomislili na to, kolikokrat je Jezus tu pri

Odgovor deželnega odbornika dr. Štoki

Deželni odbornik za šport in rekreacijo Bertoli je v torek 9. oktobra odgovoril na vprašanje, ki ga je tudi svetovalec Slovenske skupnosti dr. Stoka vložil v zvezi s publikacijo, ki je izšla julija letos in v kateri so objavljeni podatki in fotografije le nekaterih slovenskih zborov, folklornih skupin in godb na pihala.

Deželni odbornik Bertoli je dejal, da ni omenjene brošure izdal deželni odbor, ampak je zanjo dal le finančni prispevek in da so bili zbori naprošeni za podatke in fotografije, da pa se niso odzvali temu vabilu. Tisti, ki so se odzvali, da so dobili mesto v brošuri. Ne glede na to, je dejal odbornik, pa misli deželni odbor na novo, objektivno izdajo te publikacije, v kateri bo izraženo stanje vseh zborov in kulturnih skupin v naši deželi.

Dr. Stoka je v odgovoru na ta izvajanja dejal, da ni z njimi zadovoljen, saj ni deželni odbornik obsojal raznih žaljivih fraz, s katerimi so v brošuri označeni slovenski zbori in ansambli in ni istočasno obsojal povrhnosti, s katero so bili v brošuri obravnavani slovenski zbori, saj bi morala dežela, preden da denar za take publikacije, prej kontrolirati njih objektivnost in resnicoljubnost.

Dr. Stoka je pripomnil, da niso v publikaciji — poleg drugih — omenjeni številni cerkveni zbori na Tržaškem in Goriškem. Dejaj je tudi, da je zadovoljen, da bo dežela natisnila novo publikacijo in s tem popravila krivico, ki jo je neposredno napravila slovenski kulturi v zamejstvu. Dr. Stoka je predlagal, naj bo ta publikacija natisnjena v italijanskem in slovenskem jeziku, zahteval je, naj bo res objektivna, zgodovinsko resnična in naj odraža kulturno stanje med Slovenci v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji.

Stanje v semeniščih v Trstu in Gorici

V letošnjem šolskem letu je stanje v goriškem in tržaškem semenišču naslednje:

V Trstu: 12 bogoslovcev (med temi dva redovnika), 8 gojencev v gimnaziji in liceju, 22 gojencev v srednji šoli.

V Gorici: 7 bogoslovcev, 16 gojencev v gimnaziji in liceju, 5 v srednji šoli.

Verjetno ni med njimi nobenega slovenskega gojence. Kam bomo prišli?

Sv. Ivan

Preteklo nedeljo 14. oktobra je gostoval v našem Marijinem domu glasbeni mladinski ansambel »Taimsa« z Opčin. Spet se je oglasila z odra slovenska pesem ob spremljavi orkestra: od 33 točk jih je bilo slovenskih 28. Program je trajal dve uri. Spored je spretno vodil ustanovitelj in vodja te vsem dobro znane mladinske skupine g. Franc Pohajač.

To je letos še drugi nastop Taimsa v našem domu, in sicer je bil na izrecno željo številnih udeležencev prvega nastopa. Zato je razumljivo, da se je zbralo v nedeljo mnogo predvsem mladih ljudi. Saj je bil ves spored namenjen predvsem mladini. Zgornja dvorana je bila za vse do-

V Marijinem domu v Rojanu bo na Misijonsko nedeljo predvajanje slik z zadnjega

ROMANJA PO SVETI DEŽELI

in bogat srečolov za slovenske misijonarje. Začetek ob 17. uri. Vabljeni!

volj prostorna, spodnja dvorana, v katero se je po koncertu preselila mladina, je pa bila kar pretresna.

Ta dogodek je bil za nas res prelep mladinski dan. Petje in godba sta navdušila ne le mlade, temveč tudi starejše, posebno točka »Jezus 37«. Pevca Nadja Fabris in Davorin Sinigoj sta z izredno lahkoto odpela številne točke. Avsenikovo »Miss 24« je bilo treba na burno zahtevo mladine ponoviti.

Dostavljamo, da je ta spored zelo priporočljiv za vse naše župnijske dvorane.

Arabi so ga spremenili v mošejo. Znamenje novih časov je, da smejo danes kristjani stopiti na ta kraj in tu moliti. Na praznik Gospodovega vnebohoda imajo tu vse krščanske veroizpovedi svojo liturgijo. Muslimani danes to dopuščajo.

Od kraja Kristusovega vnebohoda smo se podali v cerkev očenaša, ki je kakih 200 m oddaljena. Imenuje se tako, ker je tu baje Jezus učil apostole moliti očenaš. Zato je na stenah cerkve in samostana napisan očenaš v številnih jezikih sveta. Trdili so, da jih je nad 50, med njimi tudi slovenski. Danes živijo v tem samostanu karmeličanke.

Ker je blizu tega kraja čudovit pogled na Jeruzalem, smo se ustavili, da smo se naužili tega razgleda in se tudi skupno fotografirali z Jeruzalemom v ozadju, kot je videti na fotografiji, ki jo je Katoliški glas že objavil.

Od tu naprej smo šli peš navzdol v dolino po kamniti cesti, ki pelje iz Cedronske doline v Betanijo čez Oljsko goro verjetno kakor v Jezusovih časih. Ob poti smo postali na kraju »Betfage«, kar pomeni »razpotje«. Tu se je božji Učenik

V nedeljo 21. oktobra ob 17. uri vabi ansambel »Taimsa« v Finžgarjev dom na Opčinah

NA POT SKOZI TRPEČE MISIJSKE DEŽELE

Vaše prostovoljne darove bomo poslali v bolnišnico (oddelek za gobavce) v Katondwe (Zambija), kjer deluje slovenski misijonar p. Lovro Tomažin DJ.

Prisrčno vabljeni!

Šolski problemi

Z začetkom novega šolskega leta prihajajo v ospredje problemi, ki so povezani s šolo. V glavnem gre za pomanjkanje šolskih prostorov in učnih moči.

V osnovni šoli v Boljuncu je zmanjkal prostor za en razred, ker so zaradi večjega števila učencev razdelili četrty in peti razred, ki sta bila prej skupaj. Šolska oblast je tedaj sklenila, da premesti peti razred v občinsko hišo. Tako bi bili v šoli štirje slovenski razredi in en italijanski, v občinski hiši pa en slovenski in en italijanski razred. Proti taki razdelitvi so se izrekli boljunjske matere. Ko niso protesti zalegli, so zasedle šolske poslopje in dosegle, da so vsi slovenski razredi v šoli.

Do drugega protesta je prišlo v miljski občini, in sicer pri Sv. Barbari. Tu so vsi razredi združeni v enega zaradi premajhnega števila otrok. Letos se je število povečalo za toliko, da bi lahko imeli dva ločena razreda. Prostor za novi razred se je našel, šolska oblast pa ni imenovala nove učne moči. Zaradi tega so starši organizirali stavko in ne pošiljajo otrok v šolo. Miljski občinski odbor sedaj razmišlja, da se ustanovi pri Sv. Barbari »šolski center«. Sem bi vozili slovenske otroke iz Zavelj, Stramarja, Oreha in od drugod. Šola bi seveda imela vseh pet razredov, pouk pa bi bil celodnevni.

Ob rojstvu Mojce čestita cerkveni pevski zbor z Opčin njenim staršem dr. Vinku in gospe Edi Mihč, mali Mojci pa želi veliko sreče v življenju.

Za novi oltar v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici: v spomin pok. Angela Zagar; družine Zagar-Zlobec-Kralj 10.000 ter Marija Križmančič 1.000; ob poroki Doljak-Racman 24.000; Ivica Marc 3.000; Mužina Angela 10.000; Justa Grgič 3.500; Marija Kalc 1.000; Angela Križmančič 2.500; ob srebrni poroki Babuder Milan in Milka 10.000; Titty de Smeccchia 10.000; Franc in Karlo Križmančič 10.000; v spomin pok. Milana Leban: žena Marija 10.000, nevesta Darinka 10.000, sosedje 1.000, Zora Presl 10.000 in Angela Mužina 5.000; v spomin pok. Antonije Susteršič vd. Škerl: Marija in Dora Živic 5.000 in Marija Ražem 5.000; v spomin pok. Angele Mužina: Vida Renčelj 5.000, Marija Križmančič 1.000, Amalija Racman 5.000, N. N. 10.000, družina Natural iz Gropade 2.000; Tercza Rapotec 10.000 in Marija Mihalič 1.000, ob krstu Aleksandra Domenis 5.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

A. H. S.

(8)

Poromali smo v Sveto deželo

Res čudna usoda tega kristjanom najbolj svetega kraja, ki jo težko pojmuje. Morda pa je božja previanost vse to dopustila zato, da bi spoznali, da Kristus ni samo enih, temveč vseh.

NA OLJSKI GORI

Oljska gora je na poseben način povezana z Jezusovim življenjem, posebno v zadnjih tednih njegovega bivanja na zemlji. Zato smo posvetili obisku tega kraja sredo 22. avgusta dopoldne. Začeli smo v Betaniji.

Ta vas se nahaja ob vzhodni Oljske gore na vzhodni strani ob poti, ki pelje iz Jeruzalema v Jeriho skozi Judovsko puščavo. Kmalu za tem krajem se namreč začne Judovska puščava, ki sega do doline Jordana. Betanija je kraj prijateljstva, tega izrazito človeškega čustva, ki ga je Jezus omenil tudi v družini prijateljev La-

ustavil, ko je na oljčno nedeljo šel iz Betanije v Jeruzalem. Piše sv. Matej: »Ko so se približali Jeruzalemu in prišli do Betfage na Oljski gori, je Jezus poslal dva učenca ter jima naročil: Pojdita v vas, ki je pred vama...« Do tu je iz Betanije prišel peš, od tu dalje je jahal na osličku.

Nekoliko niže kažejo na prostor, kjer se je božji Učenik istega dne proti večeru ustavil, ko se je vračal iz mesta in v razgovoru z učenci napovedal razdejanje Jeruzalema in konec sveta. Ko stojijo na tem kraju, vse bolj razumeš Jezusove besede, ko je napovedal o templju, da ne bo ostal kamen na kamnu.

Sli smo še niže do vrta Getsemani na pobočju Oljske gore, kjer se pot začne vzpenjati iz doline v hrib. Se danes je tam lep vrt z oljkami in cvetjem. Koliko lepši je moral biti v Jezusovih časih! Vemo, da je Jezus rad zahajal semkaj, da je tu srečal čudovito lepe narave molil in se razgovarjal z apostoli. Na tem vrhu se začne njegovo trpljenje; tu je potil krvavi pot, tu so ga ponoči na veliki četrtek prijeli hlapci velikega duhovnika Kajfa.

(Se nadaljuje)

